

GEORGIA VALSTIJA TURI DU GUBERNATORIUS

GUB. ELLIS ARNALL NEATIDUODA VALDŽIOS TALMADGE SŪNUI

Talmadge įsakė atimti iš gub. Arnall visas kariškas jėgas, abu telefonavo Washington

ATLANTA, Ga., sausio 15 d. — Georgia valstija šiandien turi du gubernatorių, kurie smarkiai susikirtė dėl valstijos valdžios. Valstijos legislatura gubernatorių išrinko Herman Talmadge, Eugene Talmadge sūnų, tuo tarpu buvęs gubernatorius nenori perduoti jam valdžios.

Gubernatorius Arnall sako, kad jis negali perduoti valstijos valdžios žmogui, kuris nėra žmonių rinktas. Į valstijos gubernatorių kandidatavo Eugene Talmadge ir laimėjo rinkimus, bet jis mirė gubernatoriaus pareigų neperėmęs.

Išstatymai liepia legislaturai paskirti daugiausia balsų gavusį kandidatą, bet ne pašalinti žmogų. Tuo tarpu susirinkusieji mano, kad jie turi teisę gubernatorių paskirti išrinkto gubernatoriaus sūnų.

Vos tiktai Herman Talmadge buvo prisiskaitęs legislaturai rūmuose, jis tuojau nuvyko į gubernatūrą ir paprašė gub. Arnall perduoti valdžią. Arnall priėmė Talmadge ir visą jo delegaciją, bet jis atsisakė perduoti jam valdžią. Herman Talmadge jis laiko pretendentu į gubernatorių, bet ne tikru gubernatorių.

Talmadge pareiškė, kad jis neįsivaikš jėgas, bet prie gubernatūros rūmų įvyko aštrus susikirtimas tarp jo ir gubernatoriaus šalininkų. Vienas žmogus buvo sumuštas, o kiti smarkiai apsidaužė kuštimis.

Naujai paskirtas Talmadge įsakė tuojau atimti iš gub. Arnall vadovybės visas kariškas jėgas, valstijos miliciją. Tuo tarpu Griffin, valstijos milicijos viršininkas, atsisakė jai perduoti valdžią.

Gubernatorius Arnall tuojau telefonavo į karo departamentą, gana ilgai kalbėjosi su karo sekretoriu ir prašė milicijos vadu paskirti pulk. R. W. Collins, buvusį valstijos milicijos vado pavaduotoją. Arnall nieko nesakė apie pasikalbėjimo turinį, bet pridėjo, kad nauju milicijos vadu yra pulk. Collins.

Arnall šiandien atstatė visą eilę pareigūnų, kurie nepadarė noro respektuoti valstijos įstatymus. Jis yra pasiryžęs palaikyti tvarką, kol legislatura patvirtins gubernatoriaus pareigoms daugiausia balsų gavusį žmogų. Patirta, kad Washingtono sluoksniai yra susiripinę galimais neramumais.

BRITAI NEPRIPAŽIŠTA STALINO PRETENZIŲ Į SPITZBERGĄ

Norvegai paneigė sovietų valdžios žinias esą jau susitarta dėl bazių Spitzbergen salose

LONDONAS, saus. 15 d. — Britų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad ji nepripažįsianti jokių sovietų valdžios pretenzių į Spitzbergen salą.

Maskvos pasakos apie susitarimą su norvegais fortifikuoti Medveży salą negali būti pripažintos, nes kaip rusai, taip norvegai pasižadėjo minėtų salų nefortifikuoti.

Spitzbergenas ir visos salos salos priklauso Norvegijai, jos negali būti militarizuotos, rusai pasirašė šią sutartį.

Rusai sako susitarę su norvegais

MASKVA, Rusija, saus. 15 d. — Vakar vakare sovietų žinių agentūra paskelbė, kad sovietų valdžia susitarusi su norvegais dėl kai kurių Spitzbergen salų militarizacijos.

Rusai tarėsi su norvegais jau 1941-45 metais, bet tik 1946 metais užsienio komisaras Molotovas šiuo reikalu susitaręs su norvegų ministru Halvard Lange, kai šis atvykęs į Jungtinių Tautų konferenciją.

Iš ankstyvesnių pasitarimų paaiškėjo, kad 1920 metais pasirašyta sutartis reikia revizuoti.

Norvegai nedavė Maskvai jokių bazių

LONDONAS, saus. 15 d. — Norvegų valdžia šiandien padarė spaudai pareiškimą, kad

ji nedavusi jokių teisių sovietų Rusijai militarizuoti Spitzbergen salą.

Norvegų valdžia yra griežtai nusistatčiusi prieš bazių perdavimą Rusijai.

Nei viena didžioji valstybė nepripažįsianti sovietų argumentų, kuris laiko 1920 metų sutartį negaliojančią, nes ją pasirašė japonų ir vokiečių atstovai.

Sovietų jėgos puola Mandžiūriją

PEIPING, Kinija, saus. 15 d. — Šungari upės pakrastyje sutrauktos komunistų jėgos šiandien pradėjo pulti visoje Mandžiūrijos šiaurėje, praneša korespondentai.

Oficialiai nepažadytas joks pranešimas, bet niekas neabejoja, kad komunistai jau pradėjo pranašautą 100,000 karių puolimą.

Korespondentai praneša, kad komunistai veržiasi pirmyn 100 mylių frontu, jie nori pasiekti Changchun sritį.

James Byrnes susitarė su Kanados valdžia dėl "Canol" projekto; karo metu norėta sutvarkyti šiaurės Kanadoje žibalo versmės, jos kainavo J. Valstybėms \$130,000,000.

Attlee pabrėžė, kad prancūzų ir britų sutartis neišeis iš Jungtinių Tautų ribų, ji bus pranešta Jungtinių Tautų saugumo tarybai.

Ryte snigs. Saulė teka 7:16; leidžiasi — 4:48.

Amerikoje zuja sovietų šnipai

NEW YORK, N. Y., saus. 15 d. — Sovietų valdžios šnipai zuja po visą kraštą, renka informacijas ne tik apie atomo bombą, bet visokias, sako Kiril M. Aleksejev, neseniai pabėgęs iš Meksikos atstovybės.

Buvęs sovietų prekybos attache vakar pirmą kartą kalbėjosi su laikraštininkais ir išdėstė negrįžimo Rusijon priežastis.

Aleksejev informuos plačiau apie sovietų šnipinėjimą, kai turės po ranka daugiau dokumentų.

Prašo UNRRA duoti maistą, mašinas

LAKE SUCCESS, N. J., sausio 15 d. — Dvylika karo metu nukentėjusių valstybių kreipėsi į UNRRA, jos nori gauti maisto ir mašinų už išties bilijoną dolerių.

Pirmon eilėn prašymus padavė Lenkijos, Jugoslavijos ir Čekoslovakijos valdžios. Paramą nori gauti Graikija ir Kinija kurios dar nepajėgė atstatyti ūkio.

Kreipiasi į UNRRA ir Suomija, Italija, Vengrija, Etiopija, Korėja ir Filipinų salos.

Prancūzų parlamentas tvarkosi

PARYŽIUS, sausio 15 d. — Socialistų lyderis Vincent Auriol išrinktas parlamento pirmininku, o republikos tarybos pirmininku išrinktas katalikas Champetier de Ribes.

Champetier de Ribes ir komunistas Georges Marrane gavo po 129 balsus tarybos pirmininko pareigoms, bet vadovybė pavesta katalikui dėl vyresniojo jo amžiaus.

Balsavimų metu socialistai balsavo su komunistais, katalikai mano, jog sudarytas bendras frontas, nors oficialiai šie spėjiojimai paneigiami.

Trumanas tarsis su republikonais

WASHINGTON, D. C., saus. 15 d. — Rytoj prezidentas Trumanas tarsis su republikonų ir demokratų lyderiais apie įstatymų leidimo darbą.

Į Baltuosius Rūmus atvykęs abiejų partijų vadai atstovų rūmuose ir senate, ten bus senato bei atstovų rūmų pirmininkai.

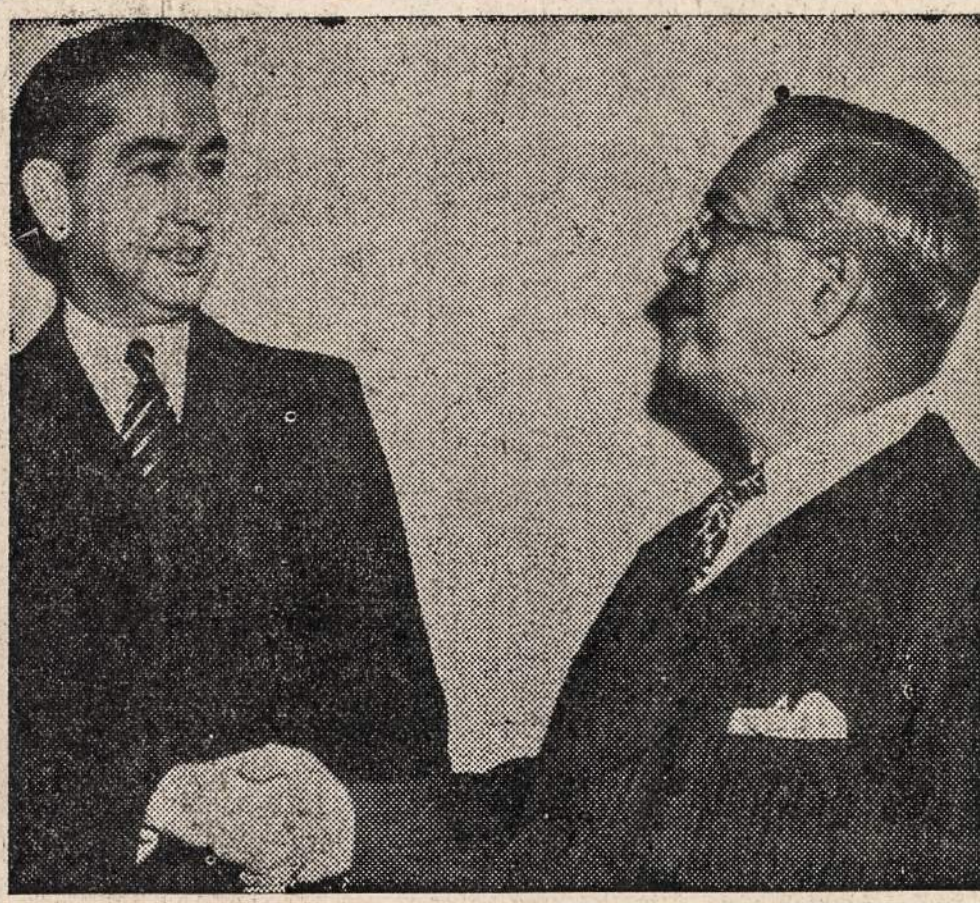
Prezidentas nori bendradarbiauti su kongresu.

Prancūzų-britų karo sutartis

LONDONAS, saus. 15 d. — Premjeras Attlee šiandien paskelbė, kad prancūzų ir britų valdžios sutartis neišeis iš Jungtinių Tautų ribų, ji bus pranešta Jungtinių Tautų saugumo tarybai.

Attlee pabrėžė, kad prancūzų ir britų sutartis neišeis iš Jungtinių Tautų ribų, ji bus pranešta Jungtinių Tautų saugumo tarybai.

Priešai Sveikinasi

Aukščiausiojo Teismo posėdyje Joseph A. Padaway, Amerikos Darbo Federacijos advokatas, sveikina generalį prokurorą Tom Clark už tinkamą išdėstymą John L. Lewis teismo paniekimo bylos. Padaway Aukščiausiojo teismo gina Lewis'ą.

RUSŲ PRIMESTA VARŠUVOS VALDŽIA ATMETĖ J. V. BRITŲ PROTESTUS

Tikimasi baigti Londono uosto streiką, bet tuo tarpu streikuojančių skaičius didėja

VARŠUVA, Lenkija, saus. 15 d. — Rusų primesta valdžia šiandien pareiškė J. V. ir britams, kad ji sekma dienį Lenkijoje vesianti rinkimus, nežūrint į Amerikos ir britų protestus.

Šiandien įteiktoje notoje, Bieruto valdžia sako ambasadoriui Bliss Lane, kad nėra jokio pagrindo tvirtinimams apie krašte siaučiantį terorą ir valstiečių partijos narių persekiojimus.

VALDŽIA PILDŲ DUOTUS PASIŽADĖJIMUS

Varšuvos valdžia sako, kad ji pildanti Potsdamo pasižadėjimus, jokių nusižengimų mes pasižadėjimams nepadariusi.

Be to, valdžia pridėda, kad Lenkijoje vedami rinkimai yra tikrai vienu lenkų dalykas, užsienio valstybės neprivalo kištis į suvereniškas valstybes vidaus reikalus.

Kadangi rinkimai įvyks ateinančių septynių dienų, tai tolimesnės diskusijos šiuo reikalu neturėsiančios jokios prasmės, sako nota.

GINKLUOTOS GAUJOS PUOLA OPOZICIJĄ

Stanislaw Mikolajczyk šiandien pareiškė, kad ir kalbos negali būti apie laisvus rinkimus ateinančių septynių dienų.

Šiandien ginkluotos komunistų gaujos pradėjo dar arčiau siausti ir persekioti valstiečių partijos atstovus. Valstiečių partijos centrai ardomi, josios atsišaukimai plėšomi, o aktingesnieji nariai yra žudomi.

Valdžia yra nustačiusi jėga laimėti sekmadienio "rinkimus", jie nebus lenkų valios pareiškimu.

Londono streikas dar nebaigtas

LONDONAS, saus. 15 d. — Londono uosto streikas dar nebaigtas, nors pranešimai apie jo pabaigą vis dažnėja.

Šiandien prie streikuojančių 40,000 londoniečių dar prisidėjo 2,000. Jie solidarizuoja su streikuojančiais maisto išvežio-

tojais ir reikalauja atšaukti karus bei jūrininkus iš uosto.

Streiko lyderis Evans pareiškė, kad dar šiandien vakare gali įsakyti baigti streiką, priklausys nuo susitarimų.

Aštuonis lenkus nuteisė mirti

VARŠUVA, sausio 15 d. — Bieruto valdžios teismas paskyrė mirties bausmę aštuoniems lenkams už valstybės paslapčių išdavimą užsieniams.

Mirti nuteistas grafas Ksaveris Grocholskis, kuris teismą pareiškė davęs britų ambasadoriui informacijos apie Lenkiją.

Nuteisti mirti penki pogrindžio organizacijos nariai už tai, kad iš Krokuvos kalėjimo išlaisvinę 80 politinių kalinių. Grafo bylon įvelta 22 metų amžiaus Kristina Kosiorok gavo 10 metų kalėjimo.

Franko sušaudė du ispanus

MADRIDAS, Ispanija, saus. 15 d. — Diktatorius Franko šiandien sušaudė du politinius savo priešus.

Oficialiai paskelbta, kad Carabanchel karo kalėjime sušaudytas Jose Antonio Llerandis, respublikonų demokratinės sąjungos propagandos sekretorius.

Sušaudytas ir Isasa Olaiola, kuris iš Argentinos atvyko vadovauti partizanų kovoms prieš diktatoriaus valdžią.

Dokumentai rodo kad Alfred Rosenberg visą laiką kurstęs prieš žydus, turėjo mylimą žydaitę. Goeringas patyrė visą reikalą, liepė Rosenbergui nesikišti į užsienio politiką, o žydaitę leido išvažiuoti į Prancūziją.

Paryžiaus laikraščių rinkiniai prastreikavo vieną savaitę, bet vakar ir vėl pradėjo darbą, streiką organizavo komunistų unijos.

NEPAPRASTAS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS N. YORKE

Lietuvoj daugiausia maisto gauna komisarijai, gyventojų dauguma yra ketvirtoji kategorijoje

Šį šeštadienį, sausio 18 d., New Yorko McAlpin Hotelyje įvyksta nepaprastas Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas. Jame dalyvaus, be ALT narių, keletas žymesnių veikėjų ir svečių.

Rytoj, sausio 17 d., Washingtono, D. C., šaukiama įvairių tautinių grupių konferencija pasitarti Europos tremtinių reikalais. Nuo ALT Vykdomosios Komiteto toje konferencijoje dalyvaus sekretorius Dr. P. Grigaitis ir išdininkas M. Vaidyla.

Iš Washingtono į New Yorką ir padarys pranešimą apie konferenciją ALT suvažiavimui. Tremtinių klausimas yra vienas svarbiųjų punktų suvažiavimo dienotvarkėje.

VILLARS-SUR-OLLON, Šveicarija, sausio 15 d. — Lietuvoje okupantai maistą naudoja politiniams tikslams, sako Chicago "Tribune" korespondentas E. R. Noderer, kuris turėjo progos pasikalbėti su neseniai iš Lietuvos atbėgusiu lietuviu. Lietuvoje gyventojai yra pasiskirstę į keturias kategorijas, pagal šių kategorijų ištikimumą okupacinei valdžiai ir skirstomas maistas.

Prie pirmos kategorijos priklauso politiniai komisarijai ir aukšti komunistų partijos pareigūnai. Kiekvieną mėnesį jie gauna po 22 svarus mėsos, 9 svarus riebalų ir sviesto, puspenio svaro cukraus, ir specialius davinius žuvies, drabužių, batų bei tabako.

PROFESORIAI PROPAGANDISTŲ KATEGORIJOJ

Prie antrosios kategorijos priklauso universitetų rektoriai, fakultetų dekanai ir visi kiti, kuriais galima pasitikėti komunistinės filosofijos plėtimo darbe.

Prie jos priklauso pirmos rūšies artistai, įvairūs propagandistai ir komunistiški rašytojai.

Antros kategorijos žmonės gauna po 13 svarų mėsos ir mėsos, puspenio svaro riebalų ir sviesto, 2,2 svarus cukraus ir specialų davinį žuvies, tabako, batų ir drabužių.

BALTAKALNIEčiai TREČIOJO KATEGORIJOJ

Prie trečios kategorijos žmonių priklauso visi baltakalniečiai darbininkai, studentai ir mintantieji iš uždario.

Šios kategorijos žmonės gauna 8 svarus mėsos ir mėsos, Jiems dar duodama vienas svaras riebalų arba sviesto, vienas svaras cukraus.

Be to, gauna 100 rusiškų cigarečių ir vieną penktadalį svaro ruginės duonos kiekvieną dieną.

—New Yorko mėsos O'Dwyer pradėjo kovą prieš Tamany Hall.

MAŽIAUSIAI GAUNA ŠEIMOS NARIAI

Mažiausią maisto davinį gauna namie pasilikusios šeimos ir seniai, kurie priskirti prie ketvirtos kategorijos. Šios rūšies žmonės kiekvieną mėnesį gauna tik-tai 2,2 svarus mėsos, du penktadalius svaro riebalų ir sviesto, du penktadalius svaro cukraus; kiekvieną dieną jiems duodama trys penktadaliai svaro duonos.

Mažiausią atlyginimą gaunančios grupės gauna ir mažiausią maisto. Tvirtinama, kad plačių gyventojų sluoksniuose labiausiai praplitęs nepasitenkinimas okupantais.

Nežiūrint maisto racionavimo, visame krašte veikia judo-ji rinka, niekas jai nekludo.

—Britų karo teismas rengiasi teisti vokiečių maršalą Albert Kesserling.

—Sovietų atstovas Gusev nesutinka tartis dėl Austrijos sutarties, kol nebus baigta Vokietijos sutartis, rusai nenori pasitraukti iš Austrijos.

—Kontrolierius tikrino kongreso bankroto knygas ir surado, jog trūksta \$121,000, buvęs demokrotas privalės atsiskaityti.

Vėliausios Naujienos

—Pasirodo, kad Blumo ir Attlee sutartis yra žymiai platesnė, negu pirmi radijo pranešimai sako. Ji apims ne tik karo sritį, bet ir ūkį, ji nustatys bendrą politiką Vokietijos ir jos draugų atžvilgiu. Manoma, kad prancūzų parlamentas patvirtins Blumo padarytą susitarimą. Tai bus vienas paskutinių Blumo valdžios aktų.

—Valstybės departamentas pranešė Rusijos ir Norvegijos valdžioms, kad reikalingas J. Valstybių sutikimas špitzbergenio sutarčiai keisti. J. Valstybėms rūpi špitzbergenio sala ir bandymas ją militarizuoti.

—Nepavykus susitarti su Gromyko dėl nusiginklavimo, Warren Austin vakar pasiūlė visą reikalą atidėti iki vasario 4 dienos, o tuo tarpu svarstyti atomo komisijos pranešimą. Gromyko griežtai pasipriešino.

—Gubernatorius Arnall kreipėsi į teisėją, prašydamas nutarti, kas yra gubernatorius. Jeigu teisėjas pripažins gubernatorių Arnall, tai tada prašo įsakyti iškraustyti tariamą gubernatorių Talmadge, kuris įsitaisė gubernatūros namuose. Talmadge paskyrė visą eilę naujų pareigūnų, bet dabartiniai pareigūnai neperleido jiems savo vietų.

—Senatorius Pepper protestavo prieš Arthur Vandenberg padarytus pareiškimus Kinijos atžvilgiu, Kinijoje jie gali būti netiksliai interpretuojami.

—Fordas nutarė sumažinti naujų automobilių kainą \$50.
—Sovietų valdžia sako, kad Varšuvos valdžia pildė Potsdamo padarytus susitarimus, rinkimus veda pagal įstatymus.
—Britai informavo Washingtoną ir Maskvą apie susitarimą su prancūzais.

LIETUVIŲ RATELIAI

IŠ CICERO APIE VISKĄ

PASKYRĖ AUKĄ LIETUVOS REIKALUI. SUSIRINKIMAI. SVARBIO PRAKALBOS SEKMADIENĮ.

CICERO.—Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 301 kuopa laikė metinį susirinkimą. Paskyrė Lietuvai gelbėti auką. Komitetas sekmadienio prakalbose iškėlė šią auką. Taip visi turi padaryti.

Nutarta turėti parengimą ir dalyvauti vajuje naujų narių gauti, taipgi atžymėti 60 metų organizacijos sukaktį.

Dabar Susivienijimo ateitis geriau atrodo. Konversijos problema baigta. Kaip visur, taip ir pas mus yra keli užsispyrėliai, kurie organizacijos tobulinimo nepripažįsta.

Draugystė Lietuvos Kareivių turės metinį susirinkimą šį sekmadienį popiet Lietuvos sveitainėje. Nariai dalyvaus skaitlingai, pradėkite metus su geru nusistatymu draugijai ir tautai. Mūsų visų nusistatymas: Lietuva turi būti laisva!

Šį sekmadienį, sausio 19 dieną 7 valandą vakare, visi ateikite į parapijos svetainę. Iš klausykite pranešimų apie Lietuvos padėtį.

Galingieji pasimokyje išnaikinti mažasias tautas. Mūsų užduotis yra nepasiduoti. Tad visi, kaip vienas, kelkime protesto balsą.

DRAUGYSTĖ PALAIMINTOS LIETUVOS IR 1947 METŲ VALDYBA

Trečiadienį, sausio 8 d., įvyko Draugystės Palaimintos Lietuvos metinis susirinkimas Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 South Halsted Street.

Šie valdybos nariai užėmė pareigas 1947 metams:

Jonas Jacka, pirmininkas
Antanas Tamkevičia, vice-pirmininkas
Lucille S. Shotas, nutarimų raštininkė
Thomas S. Janulis, išdėstymas
Frank Margevičia, kontrolės raštininkas
Frank Micklin, finansų raštininkas
Stanley Kupsis, kasos globėjas
Vincas Balsis, maršalka
Petras Augustinas, ligonių lankytojas
Metinė sąskaita buvo išduota per Frank Bakutis ir Adolph Kaulakis. Iš klausius raportą, jis buvo priimtas. Iš raportu kilo ilgos diskusijos apie draugijos stovį ir ateitį. Paliko svarbų tarimas ateityje visų narių mintyse.

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ PARENGIMAS GERAI PAVYKO

Parengimas įvyko sausio 12 dieną, parapijos svetainėje, 6812 So. Washenaw avenue. Programą atidarė pirmininkas J. Jacka, pasakydamas trumpą, bet gerą ir gyvą kalbą organizacijos reikale — kaip ši organizacija daug pasidarbavo savo narių gerovei. Toliau pranešė, kad vakaro programą išpildys Suvalkiečių Mišrus Choras, vadovaujamas panelės Josephine Stanaitis.

Programa prasidėjo 5 valandą vakare. Pirmas programoje Dėlė Raulas ėmėsi pilietybės popierius. Tai viskas vyko teisme. Buvo daug juoko, publikai patiko.

Antrame programos numery dvi kumetės nešė gaidį pas dziegorneistrą (laikrodininką) pataisyti, kad laikas giedotų. Šią komediją atliko gabios lošėjos, ponio O. Valančienė „aukštaitė“ ir ponio O. Chelis „žemaitė“. Jos tikrai prijuokino publiką su savo visokiomis pjesėmis apie tortą ir verbatėlį ir tinginį gaidį. Na, jos gavo iš publikos daug katučių.

Trečiasis konkursas, kurį atliko Jonas Skupas ir A. Valukas. Ir šitie du juokdariai

Bet vien šūkavimo neužtenka. Reikia darbo, prie darbo ir dolerių. Tad prisidėkite.

Šį vakarą du susirinkimai. Vienas jų yra Komiteto Lietuvai Gelbėti. Susirinkimas įvyks parapijos svetainėje 8-me kambariu. Komitetas susideda iš organizacijų atstovų. Jie turi lankyti susirinkimus ir pranešti nutarimus savoms draugijoms.

Lietuvos laisvė brangi. Tad kovokime už jos palaikymą. Dabar tai daryti kaip tik laikas, taigi ir yra sakoma: dabar, arba niekada.

Amerikos Lietuvių Tarybos vykdomasis komitetas kreipiasi į diplomatus, reikalauja, kad jie laikytųsi teisingumo ir žmoniškumo. Mes daugiau nieko nenorim, kaip tik teisybę ir savo teisių, teisingumas yra mūsų pusėje.

Kitas susirinkimas šį vakarą yra Kultūros Draugijos metinis susirinkimas. Jis įvyks Liuosybės svetainėje. Nariai kviečiami atvirutėmis. Dalyvausite visi, išgirsite daug naujo ir naudingo.

Kitą sekmadienį didžiosios draugijos metinis parengimas Sokolų svetainėje. Dalyvausime jame visi. Bilietus turite veluti, tad eikite patys, veskitės kitus.

Sekmadienį Paskaita

Ateinantį sekmadienį, sausio 19 d. 2 val. popiet „Naujiųjų“ name, įvyks įdomi paskaita tema: „Don Kichotas“. Skaitys M. Gudelis, gerai susipažinęs su ispanų rašytojo Miguel de Cervantes kūryba.

Jis jau anksčiau skaitė rateliečiams apie Cervantes gyvenimą. Šį kartą bus aiškinama didžiojo ispanų rašytojo visam pasauliui išgarsėjusio veikalo „Don Kichoto“ reikšmė. Sakytas veiklas tapo pasaulinė literatūra „best seller“. Gal būtų, nėra tautos, kuri nebūtų šio didelio kūrinio išsivertusi į savo kalbą.

Paskaita bus įdomi. Prašome atsilankyti. Įžanga laisva. Rengia Literatūros Ratelis.

PAIEŠKOJIMAS

Asmuo Europoje ieško Teodorą Slabį (gal Slabšinską), kilusį iš Antazavės valsčiaus, Dumblynės kaimo, Zarasų apskr. Paieškojimo laiškelis yra Naujųjų raštinėje, 1739 South Halsted street, Chicago 8, Illinois, tel. CANal 8500.

Sunkiai Serga Juozas Morkus

Senas Chicago socialistų veikėjas, Juozas Morkus, jaunesnė dienos buvo darbuoto, gero būdo draugiškas žmogus.

Jau keletą metų jis nesveikauja. Praeitį dirbo kaip kriaučius, vėliau teko paliauti dirbus, ba sveikata nebeleido. Mėgino verstis drabužių taisymo dirbtuvėle, bet ir čia sveikata neatlaikė. Paskui buvo užsidėjęs laikračių pardavimo standą — teko ir jis apeisti.

Dalykai priejo prie to, kad Morkus pagaliau visai nebestengė dirbti. O prieš savaitę laiko padėtis pasidarė taip rusi, kad jis buvo išvežtas į Pasavant ligoninę, 303 E. Superior street. Jis dabar gulį toj ligoninėje kambarį 322. Lankymo valandos yra nuo 2 iki 3:30 popiet ir nuo 7 iki 8 vakare. Būtų labai gerai, jeigu draugai aplankytų jį.

Liūdno, bet išpūdingos Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

Sekmadienį, sausio 12 dieną, Lietuvių Tautiškos Kapinės buvo paminėtos vienų metų mirties sukaktuvės Helenos Kazlauskienės, kuri išskyrė iš gyvųjų tarpo sausio 7 dieną 1946 metais.

Antrą valandą po pietų prie Helen Kazlauskienės kapo susirinko skaitlingas būtelis jos giminių ir pažįstamų. Vėliau iš perenos pasigirdo keletas liūdesio muzikos kurinių, kurie kiekvienam klausančiam kėlė prisiminimus apie draugiskumą Helenos Kazlauskienės.

Kadangi ant sniego ir šaltos žemės ne taip malonu buvo stovėti, tai A. Tamkevičius trumpai paaiškino apie velionę Kazlauskienę ir visus atsilankiusius, vardu Kazimiero Kazlauskio, užrašė į liūdesio pietus, kurie buvo prirengti pas Juozą Liepą. Po to vėl tęsėsi muzikos kuriniai atminčiai Helen Kazlauskienės.

Užsibaigus programai, visi ėjo pietauti. Pietų stalai buvo apkrauti skaniais užkandžiais. Taip Kazimieras Kazlauskas paminėjo savo moters melines mirties sukaktuves. Lai bus jai ramus poilsis Lietuvių Tautiškos Kapinėse. —X. Š.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI „NAUJIENAS“

LIETUVIŲ TAUTISKŲ KAPINIŲ LOTŲ SAVININKŲ DĖMESIUI

Ateinantį sekmadienį, tai yra sausio 19 dieną, Lietuvių Auditorijoje įvyksta Lietuvių Tautiskų Kapinių lotų savininkų metinis susirinkimas, kuriame bus pateikta visų metų finansinė atskaita, taipgi atlikti darbai ir sąmatos darbų bėgantiesiems metams.

Tad visi lotų savininkai, kuriems laikas leidžia, būtinai turėtų atsilankyti, nes Lietuvių Tautiskos Kapinės yra lotų savininkų nuosavybė — kaip namas, mašina ir kiti daiktai. Valdybai arba trustams yra daug smagiau dirbti kada ir patys lotų savininkai rūpinasi savo reikalais.

Susirinkimas prasidės 1 valandą po pietų.

Atvirutės yra visiems išsiuntinčios. Bet kurie negavote atviručių, vistiek turite atsilankyti ir kartu priduoti savo teisingus adresus. Tad viso labo.

X. Š.

IŠ JONIŠKIEČIŲ PADANGĖS

Praeitį sekmadienį po pietų įvyko metinis Joniškėčių L. ir K. Klubo susirinkimas. Į susirinkimą atsilankė gražūs būrys narių ir visi rūpestingai svarstė klubo reikalus.

Knygų peržiūrėjimo komitetas, Mr. A. Masulis, raportavo, kad Joniškėčių L. ir K. Klubas yra gražiai paaugęs turtais, finansiškai ir nariais.

Baliaus komitetas, Mr. J. Jonkus, Mr. S. Geistaris ir Mr. J. Danta, raportavo, kad Joniškėčių L. ir K. Klubas Kepurnis Baltus įvyksta šeštadienio vakare, vasario 8 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. Programą išpildys gerai žinomas ir visų mėgiamas Chicago Vyrų Choras. Pradžią baltus bus kaip 6 valandą vakare ir bilietas į balių tikslai 50c su visais taksais.

Mrs. Miravičienė pranešė, kad Mrs. Kleivinskienė iš Californijos yra atsiuntus gražią karpetėlę rankų darbo, ir ta dovana yra paauguota Joniškėčių L. ir K. Klubui. Nors Mrs. Kleivinskienė yra toli nuo Chicago, bet ji vis nori remti savo Joniškėčių L. ir K. Klubą.

Sužinota, kad Joniškėčiai Mr. ir Mrs. S. Kaniušai išvažiuoja į Miami, Florida, porai mėnesių gražių atostogų pas gimines.

Po susirinkimo visi klubo nariai gražiai pabaliavojo keletą valandų ir po to skirstėsi į namus.

— McNamee.

Sugrįžo iš Meksikos

Petras Olšauskas, ilgametis veikėjas Keistučių Klube, pereiną mėnesį išvyko į Meksiką paviesti pas savo dukterį, kuri turi nuosavą bižnį ten.

Pereitą šeštadienį p. Olšauskas grįžo iš atostogų, praleidęs 5 savaites, ir sako, kelionė buvo smagi. Jis ten nuvyko ir grįžo lėktuvu.

Iš Meksikos išpūdžių turi daug. Pasakoja apie Bull fights, apie žmonių gyvenimą, jų valgius, patarnavimus ir t. t., ir įdomu buvo klausytis jo papasakojimų.

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės

a. a. JUOZAPŲ ORINTO (Junior)

Ta negailestinga mirtis atėmė mūsų brangų sūnelį, Juozuką iš mūsų tarpo sausio 16 d., 1946 m. Sulaukus 32 metų amžiaus. Gimė Chicago, Ill. Buvo palaidotas sausio 22-ąją, d. 1946 m. Lietuvių Tautiškos kapinėse šeimos lote.

Dabar nuširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į metines apeigas, kurios atsisbus Nedėlio, sausio 19 d., kaip 12 valandą dienos, prie kapo sūnelio Juozuko, Lietuvių Tautiškos kapinėse. Bus programos.

Juozuk mūsų brangus sūnelis, jau suėjo vieni metai kaip tave atėmė iš mūsų tarpo, patiko žaizda mūsų širdyje neužgydoma, niekada mums be tavęs skausmo liūdesio ir gilesnio metai pralinko. O kaip skaudu ir liūdna. Spaudžia širdį, kad nėra sūnelio ir sūnelio mėsos žodelių. Jo malonūs žodeliai glitai įdėje paliko, daugias tėveliams ineko neliko tik jo šaltas kapelis. Išleis sūneli ramiai ir lauk mūsų ateinanč. Tu, sūneli, nesugrįsi pas mus, o mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk mūsų ateinanč.

Nulūdė lieka, Tėvai, Giminės, Draugai ir Pažįstami.

PRANESIMAI

BRIDGEPORT
BALF'o 3-čio skyriaus stotis pas p. Alex Budrį, 939 W. 33rd St. Drabužiai ir kita viskas išvietinčioms lietuviams priimami kasdien per šonines duris, nepaisant ar p. Budris rasis namie, ar ne. Prie auškos reikia prisiegti aukotojo aiškus adresas.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, keičia maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tes val. po pietų iki 8-tes val. vakaro. Sandėlis — Sėsers namas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jewelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti, pasaukite LAFayette 8617, o Mr Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Paprošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF 5800 arba 5870

Pirkite tose krautuvėse, kurių garsinasi „NAUJIENOSE“

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109
CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROspect 0099 YARDS 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908
J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572
P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419
I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781
MAŽEIK & EVANS (Evanaskas)
3319 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 1138-1139
6845 SO. WESTERN AVENUE PROSPECT 0099
LACHAWICZ IR SŪNUS
TEL.: CANAL 2515 FULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.
L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

Ši laišką nuo savo draugo gavo Vytautas Grikielis, kuris pats, palyginti, neseniai iš Vokietijos į Ameriką atvyko.

9.10.1946.

Vytautai.

Turėdamas truputiuką daugiau laiko, daugiau atsilsėjęs rašau Tau antrą laišką. Rašau Tau dažnai, taip kad per kelias laiškus bus galima atsieiti ir pasikalbėti.

Laišką pusbroliams parašiau ir pasiunčiau dalį laiško nuorašo, kad galėtum geriau orientuotis. Atseit, daugiau užžiebti pareigingumo jausmo, nes jie ten stiproka apsnūdę. As jiems parašiau keletą laišku, bet negavau nė vieno atsakymo. Bet tas šiuo tarpu dovanojau, nes visi žmonės be ūpo, prisilęgti geležinės uždangos ne tik anoj pusėj, bet ir čia.

As manau, kad Tau tas puikiai suprantama ir žinoma, kas čia dedasi. Gyvenimas, bendrai paėmus, tai daugiau negu neiškus. Diena iš dienos visokios variacijos — komisijų komisijos, tikrinimų tikrinimai, taip stumdo ir pavardės neklausia. Ir rudieji ir raudonieji, kurie vieni ir kiti buvo mirtini priešai ir mušėsi dėl Ukrainos plotų, dabar jau susiustė ir rikiuojasi pagal vieną taktiką ir bendrina savo siekimus. O anglo-saksai tai žiūri, matomai, pro pirštus kaip į menkaverčius padarus. Jie vertina juos tokiais, kokiais jie yra Washington'e ir London'e, bet neateina mintis į galvą juos vertinti tokiais, kokie jie yra už geležinės uždangos. Jie nežino, kad ten tai jie yra tikri medžiotojai, o čia tik skalikai. Šilokioje padėtyje atsidūrus, manau, Vytautai, pačiam aišku, kaip turi jaustis žmogus.

Baisu tiesiog. Skaudu žiūrėti iš šalies, kad žmogus esi pavers-

tas žemiau gyvulio. Teriojo, naikino, trėmė, šaudė, korė ir žudė visokiomis žiauriausiomis priemonėmis, kokias tik sugalvojo įvairiausi sadistai, iškrypėliai, kriminaliniai nusikaltėliai, "kumpanosiai" — taveip tariant, šiandien jie dar kalba į pasaulio sąžinę kaip "teisingieji", o žmonės, kurie gelbėdami savo gyvybę bėgo, ar tapo ištremiti "švabų" šiandien skaitomi "patamsių gaivalais", "liaudies priešais", o kuris iš mirties nasrų, — kalėjimo, belaisvės, ar nuo kartuvių bei mirties duobės pabėgo, skaitomas "karo nusikaltėliu", ir aliantai tuo tiki ir išklauso dar jų pranešimų. Tuo pačiu kai už 40—50 kilometrų ir šiandien siaučia moterų, nežiūrint amžiaus, gvaltavojimas ir kiti įvairiausi ekzekuciniai numeriai, tai nusikaltimas. Kad siaučia bandos teroristų, šnipų ir propagandistų tų pačių anglo-saksų išlaikomi "UNRRA" gėrybėmis, kad vaikščioja agentai perdavinėdami įvairiausias instrukcijas, ne tik pas pavienius asmenis, bet net pusiau viešai ir stovyklose, tai, tur būt, suprantama "vardan laisvės."

Žinai, mielas prieteliau, gal būt, daug pagiežos, bet kad žmogus galėtų būti vaiku ir domėtumėsi pamestomis dėjūtemis, blekutėmis ir cirkų programomis, nesuprastum to viso chaoso, tai galėtum jaustis laimingai, nes nematytum tų žiaurių neteisybų. O žinoma, tai svarbiausia, jei žmogus nebūtum asmeniškai pakliuvęs į tokią padėtį, ar būtų kojas jau seniai užvertęs, ar pašalinęs "galybės" narys, tai spiauti į ki-

tų vargus ir iėdas. Argi svarbu, kad ubagai šalta — juk jis ubagas — jis tokiu tik ir turi būti ir jam šioje žemėje gėrio nereikalinga, jis gaus atlyginimą po mirtiniam gyvenime, kurį ponas Petras pažadėjo visiems "kankiniams" dangaus karalystėje.

Tad trumpai tokia padėtis po to, kaip pats palikai Europą. Daug bendro likimo draugų "išgaravo." Daug jau nerastumei sugrįžęs. Tam ponui "Raudonikiui" šiuose reikaluose daugiausiai pasitarnauja ponai "Rudieji." Mat, nedaug skirtingas, taip pat nedaug ir siekimai. Vieni "išlaisvintojai" kiti "išvadotojai". Juk jie "ne-nusikaltėliai." Nusikaltėliais yra tie, kurie painiojosi ir painiojami į jų siekimų interesuose.

Sekanciam laiške parašysiu, už kuriuos draugus jau gali sukabėti Amžina Attila. Taip pat, kurie su limuzinu nakties metu išvažiuo į "bažnyčią" išpažinties, nes "misijonieriai" pažadėjo visišką sielos išganymą.

Tad iki sekančio karto.

Jonas

Mano Filmy Rodymo Tikslai

Amerikos lietuvių tarpe eina gva kova tarp Lietuvai laisvės atkovojojimo ir iš kitos pusės visko atidavimo svetimiesiems iš Rytų, kurie melu, apgaule ir geležine spriedžia valdo mūsų tėvų žemę — Lietuvą.

As neturiu tikslo, kad mano filmų rodymas gintų kurią nors lietuviškumo dalį, kurią nors lietuvišką partiją ar organizaciją, o filmų rodymo tikslas trumpas ir kartu platus — parodyti tiesą, ką kentė ir kenčia mūsų broliai tėvynėje ir tremtyje; sujungti visus lietuvius į bendrą kovą prieš melą ir spaudą.

Ne melu ir perdėtai vaizdais ar žodžiais mano kelias, bet tik atvira tiesa, kuri gal svetimų idėjų žmonėms bus ir skaudi, perkelti Jus Amerikos lietuvių ir kenčiančių Lietuvą ir bėgio skurdžių dalį. Man neduos apsilenksti su tiesa 80,000 lietuvių, kurie randasi tremtinio būklėje. Čia vietoje jau atvykę patvirtins kiekvienam, kad tai atviros kortos, kad tai yra kiekvieno pareiga suprasti savo tautos ir tautiečių kančias.

Ypač aš noriu prieiti arčiau Amerikos lietuvių jaunimo, kuris laisvėje gimęs ir augęs be savo kaltės neturi savyje tos tėvų žemės meilės, tos kovos dvasios, kurioje mūsų broliai ir sesės Lietuvoje tęsia žūtbūtingą kovą už ateities rytojų. Juk mūsų tėvai taip garbingai ir nenuilstamai kovojo už Lietuvos Nepriklausomybę. Jie pasišalina kasdien iš mūsų tarpo, jų jėgos senka, tad mes jų kraujo gija — turime tuo pačiu pulsą plakti ir ta pačia kovos dvasia gyventi, kolei vėliai Gedimino bokšte Vytis suplevėsuos ir Karo Muziejuje Amerikos lietuvių dovanotas Laisvės Varpas iš naujo skambės.

Tad esant man su filmomis arti tavęs, brolau, sese lietuvi, ateik su noru pasisemti lietuviškos kovos dvasingumo, o aš pasistengsiu Tave perkelti ir pervesti per kenčiančią Lietuvą, ir suteikti bent mažą kibirkstėlę stipresnės tėvynės meilės, kuri turės mūs lydėti, kolei kelsis mūs tėvų krauju apšlakstytoji, gražioji Lietuva.

Vytautas Beleckas

Kenavimo Pramonė Padarė Rekordą 1946 m.

Kenavimo pramonė Jungtinėse Valstijose 1946 metais paruošė 600,000,000 keisų kenuoti maisto produktų. Ši skaitlinė yra rekordinė valgomų produktų kenavime.

"NAUJIENOS" — YRA JŲSU GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASKYKITE JAS! RIAUSIUS RASTUS.

BAIGIASI ĮGYVENDINTOS ROOSEVELTO DIENOS

Baigiasi Rooseveltto įgyvendintos dienos. Rodosi, kad daugelis žmonių galėtų pirmasias velionies Rooseveltto prezidentavimo dienas atsiminti.

Anuo laiku visą kraštą buvo apėmęs nepasitikėjimas. Ameriką buvo užgulus nusiminimas. Juodos dienos, beviltės dienos. Niekas nebuvo tikras rytojui — nė darbo žmonės, nė pasiturintieji vertelgos, nė fabrikantai, nė finansininkai bankieriai.

Pirm to per beveik trejus metus buvo skleidžiamas propagandos šūkis — gerovė tuoj už kampo! Toks "prograsas" ir ta "gerovė tuoj už kampo" ėjo taip sparčiai, kad nepastebimai atsirado įvairūs "Hooverio viešbučiai" patiltėse.

Amerikoje, galima sakyti, pusė liaudies pasijuto be pragyvenimo šaltinių. Vadinasi, nebuvo užsiėmimo arba darbo, neturėta duonos, neturėta nė kitų kasdieninių reikmenų. Tačiau krautuvėse, lentynose lūžo nuo prikrautų visokių prekių. Bėda buvo, kad liaudis neturėjo iš ko prekes įsigyti.

Tučių pastatų, kaip gyvenimui namų, taip įvairių krautuvų ir dirbtuvių, atsirado daug. Nauji namai, kuriuos prieš tą laiką skubinos statyti, pasiliko neužimti, o ir senesnių namų vis daugiau ir daugiau išuštėjo. Mat, neturėta darbo, neturėta iš ko rendos mokėti, žmonės patys iš butų kraustėsi, kitus prievarta iškraustė. Dar gi kai kurių namų savininkai, kurie turėjo paskolų ant savo namų, turėjo apleisti namus, ba nebestengę skolų mokėti. Taigi žmonėms teko spautis po dvi šeimas bute, kiti įsitaisė gyvenamas lušnas išmatų aikštėse, buvo ir tokių, kurie mėgino gyventi patiltėse.

Ūkininkai turėjo palikti laukuose užaugintus savo produktus, nes neapsimokėjo nuo laukų juos paimti. Ir žemės dirbėjai, kaip kad miesto darbininkai, neturėjo darbo. Net ir įsienėje ūkininkai, kurie turėjo skolų, pasijuto vėjo blaškomi; arba patys palikę savo ūkius arba išvaryti iš ūkių jie ėjo į bedarbių eiles. Susisiekiom darbininkai, prekybos samdiniai, raštininių vadinami baltakalniečiai samdiniai neteko užsiėmimo, pajamų gyvenimui. Liaudis, vyrai, moterys ir vaikai, seni ir jauni, skurdo. O betgi krautuvės buvo užpildytos visokiausio žmonių reikalingo turto.

Bankai, finansinės įstaigos viena paskui kitą užsidarinėjo. Dar ir turėjusiems sutauptų buvusių uždarytos finansinių įstaigų durys, ir tų žmonių žuvo pa-

skutinė viltis.

Tokioj aplinkoj velionis Franklin D. Roosevelt užėmė Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento vietą. Pirmasis reikšmingas prezidento žygis pasirodė kovą 6 dieną 1933 m. Paskelbta, kad kelioms dienoms bus uždaryti visos šalies bankai perorganizavimui ir sutvarkymui jų reikalų. Rooseveltas nebuvo koks magikas. Betgi jis nelaukė gerovės besitartinančios iš už kampo. Jis ėmėsi darbo, pasikvietė gerus patarėjus apsvastyti krašto reikalus ir davė kongresui tokius ir kitokius sumanymus šalies gerovės interesuose.

Istatų leidėjai, t. y. kongresas, gal ir nenorėjo prezidento visus reikalavimus girdėti, bet kitokios išeities anuomet nesimatė. Šalis grimzdo į prarają. Prezidentas prašė kongresą skirti pinigų bedarbiams, bado paliestiems, drapanų ir pastogės neturintiems. Prašė patvarkymų paremti ūkininkus. Nebuvo užmiršta nė turtingesniųjų eilė — ir jie gavo paramos persitvarkymui.

Tačiau darbas ne taip jau sklandžiai žengė pirmyn. Nors kongresas buvo išleides kai kuriuos patvarkymus, bet susidurta su senais krašto vyriausiais teisėjais. Senieji teisėjai buvo vyrai pasenėjusių pažiūrų, kiti taip tariant, atžagareiviai. Tai jie kai kuriuos kongreso priimtus žmonių gerovei patvarkymus pripažindavo nekonstituciniais.

Ir čia prezidentas Rooseveltas turėjo vesti kovą ir ją laimėjo, pravepdamas į vyriausią šalies teisimą pažangesnius žmones.

Jisai padėjo pamalų senatvės pensijoms: kad žmogui, sulaukus tam tikro skaičiaus metų, būtų duodama maža piniginė parama. Darbininkams, netekusiems darbo, buvo įvesta nedarbo pensija. Nors patys darbininkai moka tos pensijos dalį, bet netekęs darbo, darbininkas bent per tam tikrą laiką gauna atlyginimą. Žinia, šitos pensijos nėra naujas dalykas. Kiti kraštai, pavyzdžiui, Australija, jau seniai turi tokius patvarkymus. Tačiau tai buvo naujas dalykas pas mus.

Prezidento Rooseveltto laikais buvo suteikta plati laisvė darbininkams organizuotis.

Ne visus Rooseveltto patarimus kongresas priėmė mielai noru. Dažnai ėjo stipri kova prieš juos. Ne visi jo patarimai buvo priimti, bet daugelis jų buvo priimtų. Buvo įvesta 8 valandų darbo diena ir 40 valandų darbo savaitė. Kas turėjo dirbti ilgesnį laiką, tai tam reikėjo mokėti laiką ir pusę už viršlaikį. Ne visus darbininkus iš patvarkymų palietė, bet palietė daugelį. Taipgi buvo įvestas mažiausias (minimum) mokestis už darbą.

Nors stiprios buvo dedamos pastangos šalies padėčiai pagerinti, progresas betgi atrodė lėtas. Prieaugantis jaunimas negalėjo gauti apmokamo darbo. Nespejo kraštas nė pilnai darbu įsisiūbuoti, ir tik karui užėjus visi rado darbo, kas norėjo ir galėjo dirbti.

Dabar, po dešimties mėnesių prezidento Rooseveltto mirties, jaučiama, kad pučia kitas vėjas. Ypač naujai persitvarkę krašto atstovai (kongresas) rodo kitokią palinkimą. Atrodo, kad pirmon galvon naujas vėjas ims kędenti darbininkų organizacijas. Jau vėl kalbama apie darbininkų organizacijų varžymą. Kiek bus susiaurinta

jų veikmė, ateitis parodys. Neaiški ateitis nė darbų gausumo atžvilgiu: šiandien, rodos, darbu yra, bet ar ilgai taip bus? — J. J. P.

CHEER THE SICK

Flowers

INCOME TAKSUS PILDŲ

J. P. VARKALA

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

4148 ARCHER AVE.
Tel. Virginia 2114

ZELVIS & SON

GENERAL BUILDING CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom senus. Storam frontus, mūrų, cementų ir karpenderio darbus. Taisom stogus ir apkalam sadingais. Apkauojam ugnies nuostolius. Darbas garantuotas.

5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
(Šaukite vakarais į namus)
NORMAL 0060

Atyda Tavernoms

Mes esam specialistai dėl Tavernos įrengimo. Gausit alų tiesiog iš skiepo bakos be koiliu. Dabar turim reikmenis. Pašaukit mūsų atstovą **STANLEY TARAUSKI, YARDS 7889.**

DISTRICT REFRIGERATION CO.
942 West 35th Street

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas

Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

JOS. F. BUDRIK INC.

Didelė Krautuvė RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY

Kviečia visus širdingai atsilankyti į mūsų krautuvę.

Television demonstruojama kiekvieną dieną.

Naujos 1947 metų RADIOS, lietuviški rekordai ir rašomos mašinėlės.

Patyręs laikrodininkas sutaiso gerai laikrodžius. Krautuvė atidara pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9 val. vakaro.

Budriko radio valanda

iš W. C. F. L. leidžiama kiekvieną sekmadienį 9:30 val. vak., o ketvirtadienį vakarais iš stoties W. H. F. C. nuo 7 iki 8 vak.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted St.

Tel. CALUMET 7237

VELVEETA

Insist on this cheese food of **KRAFT QUALITY!**

• Always smooth-melting
• Rich, mild cheddar cheese flavor • Exceptional food values from milk

Garsinkitės "N-nose"

PAKVIETIMAS

Pavieniai, draugijos ir biznierių pasidėkite savo pinigus į Chicago Taupymo Bendrovę. Kiekvienas indėlis yra apdraustas iki \$5,000. Indėlius galite prisiųsti ir laišku. Dabar išmokame dividendų 3% už Paid-Up šėrus ir 2½% už Optional ir Serial šėrus. Duodame paskolas lengvais išmokėjimais. TURTAS VIRŠ \$1,400,000.00.

(JEI PASIDESITE PINIGUS NE VELIAU SAUSIO 20 DIENĄ, DIVIDENDUS GAUSITE UŽ VISĄ MĖNESĮ)

Chicago Savings and Loan Ass'n

JOHN PAKEL, Prezidentas

6234 So. Western Ave. Phone Grovehill 7575

PASINAUDOKITE PROGA!

TAUPYKITE PINIGUS • ATEICIAI • BEDARBEI • PIRKIMUI NAMO • PAGELBAI LIGOJE • IR SENATVĖJE.

ČIA IDĖTI PINIGAI NEŠA 3%.

Kiekvieno indėlio yra apdrausti iki \$5,000; o vedusi pora gali indėlius sukombinuoti taip, kad bus apdrausti iki \$15,000.00. IŠIMTI GALIMA LENGVAI, PAGAL PRIIMTAS Taisykles. Indėlius galima atnešti arba pasiųsti laiškais. DUODAME PASKOLAS ANT LENGVŲ IŠMOKĖJIMŲ

UNIVERSAL Savings and Loan Association

1739 So. Halsted St. Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Planingas Taupymas Visada Moka Gerus Dividendus

ŠI BENDROVĖ PER 42 METUS SAVO TAUPYTOJAMS IŠMOKĖJO KIEKVIENĄ SUTAUPYTĄ DOLERĮ SU GERAIS DIVIDENDAIS. KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI YRA APDRAUSTI IKI \$5,000.00 PER FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE KOMPANIJA.

Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo bankinę knygutę

PASKOLOS ANT MORGICŲ UŽ 4%

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

2202 W. CERMAK ROAD TEL. CANAL 8887-8999

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager

Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9 A. M.—7 P. M. Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

TURTAS VIRŠ \$2,900,000—ATSARGOS kapitalas virš \$200,000

Subscription Rates:		Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$8.00
\$6.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$6.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
4c per copy.		Vienam mėnesiui	1.25
Užsakymo kaina:		Užsieniuose:	
Chicagoje — paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Vienam mėnesiui	1.50	Naujienos eina kasdien išskiriant	
Chicagoje per išsiuntinėjus:		sekmadienius, Leidžia Naujienų	
Viena kopija	4c	Bendrovė, 1739 S. Halsted Street,	
Savaitėi	18c	Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500	
Mėnesiui	75c	Pinigus reikia siųsti pašto Money	
		Orderiu kartu su užsakymu.	

Sen. Vandenbergo Nusistatymas

Dabartiniame JAV kongrese įtakingiausias asmuo užsienio politikos srityje yra senatorius Vandenberg (republikonas, iš Michigan valst.). Jisai yra senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas ir senato prezidentas. Todėl svarbu arčiau pažinti jo nuomones.

Prieš keletą dienų sen. Vandenberg kalbėjo Clevelande forume, kuriame dalyvavo taip pat buv. valstybės sekretorius Byrnes ir visa eilė žymių asmenų iš užsienio. Senato prezidentas tenai išdėstė suglaustoje formoje savo pažvalgą į tai, kokia turinti būti nepartinė, „amerikoniška“ užsienio politika.

Tos politikos „širdį ir branduolį“, anot jo, sudaro Jungtinių Tautų organizacija, į kurią yra įstojusios Jungtinės Valstybės. Jisai pareiškė, kad Amerika bus šitai pasaulio organizacijai ištikima, nežiūrint, kokia vyriausybė sėdės Washingtone. Bet Jungtinės Tautos turinčios taip pat būti ištikimos tiems prižadams, kuriuos davė kiekvienas šios organizacijos narys, stodamas į ją ir priimdamas jos čarterį.

Vyriausi Jungtinių Tautų uždaviniai esą ginti pasaulį nuo agresorių, remti demokratiją, žmogaus teises ir pagrindines laisves ir, tarptautinio bendradarbiavimo keliu, siekti teisingos taikos laisvų žmonių pasaulyje.

Jeigu kuri nors tauta atsimestų nuo Jungtinių Tautų su tikslu daryti agresiją, tai šita pasaulio organizacija virstų milžiniška karo sąjunga, kuri ūmai paklupdytų tokį agresorių.

Pasaulio taika, sen. Vandenbergo nuomone, yra „nedaloma.“ Jeigu ji yra griaujama kurioje nors pasaulio dalyje, tai visos tautos dėl to nukentės.

Tačiau Jungtinės Tautos kol kas dar nėra pakankamai stipri ir efektinga organizacija pasaulio taikai apsaugoti. Ja viena atsidėti Amerika dar negali. Jungtinės Valstybės dar negali todėl nusiginkluoti. Jos negali jaustis saugios, pasitikėdamos kitų valstybių gražiais žodžiais ir prižadais, kol pasaulis yra perskirtas „geležine uždanga.“

Jungtinės Valstybės, sako senato vadas, negali ignoruoti tikrovės po to, kai jos matė, kiek gražių žodžių, ištartų Jaltoje ir Potsdame, buvo iškreipta arba paversta niekais. Jungtinės Valstybės neatidengs savo atominės bombos paslapties kitiems tol, kol nebus įsteigta efektinga tarptautinės inspekcijos ir kontrolės sistema.

Sen. Vandenberg sakėsi esąs tikras, kad Amerika neištrauks savo ginkluotų jėgų iš Europos tol, kol tenai bus kitų valstybių kariuomenės. Ši šalis nepaliaus ir toliau remti ir šelpi nukentėjusias dėl karo tautas — ir nesigailės pastangų atstatyti taiką, kad karo suardytas pasaulis būtų vėl „sudėtas į daiktą.“

Savo kalbos pabaigoje senatorius išreiškė viltį, kad Kinija, neseniai priėmusi naują konstituciją, susiorganizuos demokratiniiais pagrindais, vadovaujant Čiang Kai-šekui, ir pasisakė už tai, kad Amerika kreiptų daugiau dėmesio į jos reikalus.

Reikia manyti, kad šita bendra kryptim ir eis Jungtinių Valstybių užsienio politika per ateinančius metus, kitus laiko, — jeigu neatsitiks pasaulyje kas nors netikėta. Savo pagrinduose ji nesiskiria nuo tos linijos, kurios paskutiniu laiku laikėsi sekretorius Byrnes. Bet Vandenbergo žodžiuose buvo girdėti daugiau griežtumo ir tvirtėnis pabrėžimas tos eizos, per kurią Jungtinės Valstybės neprivalo žengti, ieškodamos susitarimo su kitomis tautomis.

Norėtųsi tikėti, kad ir naujasis valstybės sekretorius, gen. Marshall, yra nusistatęs panašiai: siekti taikos, neaukojant demokratinio Amerikos principų.

Darbininkų Valdžia ir Darbininkai

Pasaulis mato liūdną reginį: Londone streikuoja transporto darbininkai, atsisakydami vežti iš uostų ir sandėlių mėsą ir kitus maisto produktus to didmiesčio parduotuvėms; valdžia, nenorėdama, kad Londono gyventojai badautų, įsakė kariuomenei dirbti tą darbą, kurį metė streikininkai.

Ta valdžia yra išrinkta daugiausia darbininkų balsais. Kai kas skubina pasitytioti iš Britanijos socialistų, kurie su kariuomenės pagalba „laužo streiką.“ Bet ar valdžia galėjo sėdėti sunėrusi rankas ir žiūrėti, kaip 8 ar 10 milijonų žmonių Londone kenčia bada, kol 15,000 darbininkų ginčijasi su savo darbdaviais?

Valdžia, nežiūrint iš kurios partijos atstovų ji būtų

sudaryta, turi rūpintis visų gyventojų reikalais, o ne vienos kurios nors grupės. Darbininkai yra dalis visuomenės. Transporto darbininkai yra tikrai dalis darbininkų klasės. Streikuojantieji darbininkai ir šioje darbininkų profesijoje sudaro tikrai dalelę.

Liūdna, kad įvyksta šitokie konfliktai tarp darbininkų ir jų pačių išrinktos valdžios. Bet reikia suprasti, kad darbininkų atstovams paėmus valdžią į savo rankas, nei jie patys, nei sąlygos, kuriose jie gyvena, staigiai nepasikeičia. Savo interesams apginti jie griebiasi tų pačių metodų ir priemonių, kurias jie buvo papratę vartoti prieš senosios valdžios.

Antra vertus, ir naujoji valdžia negali susyk pakeisti tos visos įstatyminės mašinerijos, kuri pirmiau buvo vartojama pramonės konfliktams spręsti. Tik patyrimas parodo, kaip ją pagerinti. Demokratinėje santvarkoje dalykai „žaibo greitumu“ nesidaro. Demokratiija turi būti atsargi, kad, laudydama senąją tvarką, ji nepažeistų (arba nesunaikintų visiškai) tų brangių žmogaus teisių, kurios buvo iškovotos ilgų metų pastangomis.

Darbiečių valdžia, kad ir atsidūrusi baisiai nemalonoje padėtyje dėl šito nelaimingo streiko, nesikėsina vartoti jėgos nei prieš streikininkus, nei prieš jų darbdavius. Bolševikiškoje Rusijoje už streiką gresia mirties bausmė, o socialistų valdomoje Britanijoje streikų laisvė nėra suvaržyta. Patys darbininkai turės suprasti, kad „teisę“ streikuoti neprivalo būti vartojama be atodairos. Ginčams su darbdaviais spręsti turės būt surasti geresni būdai.

APŽVALGA

SOVIETISKAS „ROJUS“ LIETUVOJE

Vienas pabėgęs iš Lietuvos žmogus, kuris dabar slapstosi Šveicarijos kalnuose, papasakojo Chicago „Tribune“ korespondentui, kokią „gerovę“ bolševikai atnešė Lietuvai. Ūkininkai, kurie savo darbštumu ir taupumu pagerino savo ūkius, yra visokiais būdais slėgiami, o dykduoniniai ir tinginiai turi vietą valdžioje.

Juo didesnis ūkis, sako tas pabėgėlis, juo daugiau jisai turi duoti valdžiai nuo kiekvieno akro savo žemės.

„Pavyzdžiui, pagal progresyvią rekvizicijų programą, ūkis iš 12 akrų turi duoti valdžiai 120 svarų kviečių nuo akro. Ūkiai nuo 12 iki 22 akurų turi duoti 132 svaru nuo akro. Ūkiai tarp 22 ir 34 akurų turi duoti 154 svarus nuo kiekvieno akro.“

Panašiu būdu ūkininkai yra apkrauti ir kitomis duoklėmis: mėsos, pieno, sviesto, kiaušinių, vilnų ir t.t. Juo didesnis ūkis, juo labiau valdžia jį išnaudoja. Kiekvienas gali suprasti, kad 22 arba 34 akrų žemės ūkis nėra darvas. Smaugdama tuos smulkus ūkius, sovietų valdžia kovoja ne su „dvarponiais.“ Koks gi tikslas yra apkrauti juos nepakeliamomis duoklėmis?

Okupantai nori taip suvarginti valstiečius, kad jie nebegalėtų apsieiti be valdžios pagalbos. Tie ūkininkai, kurie slepia nuo valdžios grūdus arba kitus produktus, yra skaudžiai baudžiami.

Valstiečiai Lietuvoje bėga iš savo ūkių. Vieni eina į miestus, kitai slapstosi miškuose ir kovoja prieš bolševikus. Dideli plotai žemės Lietuvoje, sako tas pabėgęs į Šveicariją žmogus, guli dirvonais. Nėra kas juos dirbtų.

UŽSIENIO MINISTERIŲ PAVADUOTOJAI LONDONE

Londone susirinko keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministerių pavaduotojai svarstyti taikos su Austrija ir Vokietijos klausimus. Jų uždavinys bus paruošti projektus taikos sutartims, dėl kurių turės tartis Maskvoje keturių ministerių konferencija, pradedančią kovo 10 d.

Ministerių pavaduotojai, tarp ko kita, išklausys reikalavimus ir mažesniųjų valstybių, kurioms Vokietija yra padariusi skriaudą. Tokių valstybių, gavusių teisę kelti savo reikalavimus prieš Vokietiją, yra 17.

Amerikos valstybės sekreto-

rių, gen. Marshall'ą, Londono pasitarimuose pavaduoja ambasadorius Robert Murphy, kuris iki šiol buvo Amerikos karo administracijos Vokietijoje patarėjas. Gen. Clark atstovaus Jungtines Valstybes, kada bus svarstoma taikos sutartis su Austrija.

Pavaduotojai turi pabaigti savo darbą iki vasario 25 d. ir pateikti raportus savo valdžioms. Po to už dviejų savaičių susirinks Maskvoje užsienio reikalų ministeriai.

Kai kurie diplomatai spėja, kad taikai pabaigti su Vokietija ims net dvejetą metų laiko.

KODĖL NE?

Ignas J. Šeinius mokina Amerikos lietuvius, kaip surasti „tikrą kelią“ Lietuvos laisvei iškovoti. Jisai visur mato klaidas, drąsos stoka, nuolankumą burliokams ir nesugebėjimą. Patį Lietuvos tremtinių vadimą „išvietintais asmenimis“ jisai laiko lietuvių nusizeminimu.

Bet ką gi siūlo pats p. Šeinius?

Jisai liepia imti pavyzdį iš žydų, kurie reikalauja sau Palestinos, ir sako:

„Tegu mums pilnomis nuosavybės ir nepriklausomomis atiduoda Kalif. ar kokią kitą pasulyje mums priimtina teritoriją ir finansiniai padeda įsikurti. Kuo lietuviui blogesni už žydus, kuriems padedama Palestiną atgauti? Turime pasirodyti vyrai, jei norime, kad su mumis būtų elgiamasi vyriškai.“

Iš tiesų, kodėl nepareikalauti Kalifornijos? Šiaurinės Amerikos respublika turi 48 valstybes; vieną jų lengvai galėtų atiduoti „mums.“

Ponas Šeinius pataria sudaryti vieną visam pasauliui (tur būt, lietuviškam pasauliui) „Akcijos Centrą“, kuris turėtų derinti visą lietuvių politinę veiklą.

Tai matote, ko lietuviams iki šiol trūko.

Neorganizuoti mušasi su organizuotais

BRUCEETON, Tenn., sausio 14 d. — Policija suėmė 20 darbininkų, kai įvyko muštynės tarp Seigel marškinų dirbtuvės darbininkų.

Neramumai prasidėjo, kai darbininkai peržengė CIO padarytą barikadą.

Ne visi darbininkai priklauso prie CIO, ši nenorėjo įsileisti į dirbtuvę unijon nepripažintų, todėl ir prasidėjo muštynės, užsitęsiosios net pusę valandos. Kai kurios moterys smarkiai nukentėjo.

BIRŽELIO PRISIMINIMAI

Rašo KUSANDRA

1940 m. birželio 15 d.

Graži šeštadienio popietė. Mano ausis pasiekia baisi žinia. Išeinu gatvėn. Laisvės alėjoje Kaune stoviniuoją būreliai žmonių. Visų veidai rimti, pilni išgąsčio. Staiga nuo įgulos bažnyčios atsirita tankas. Jį seka antras, trečias, ketvirtas... Svetimo įsibriovėlio tankai ritytasi Laisvės alėja, suka Savanorių prospektu... Nejauku. Tankus seka kavalerija, už jos — kiti motorizuoti kariuomenės daliniai, ir vėl tankai... Žmonių gatvėse prisirenka minios. Jau ir radijas oficialiai painformuoja apie padėtį. Kraštai okupuojamas... Viena tarpduryje prie gatvės stovi sudžiūvusių veidų žmogelis; matyt, sunkių rankų darbu jis pelnosi kasdieninės duonos kąsnį. Žiūrint į gatvę besiriantčius tankus, ju skruostuose sublizga gailios ašaros, iš sielos išsiveržia skaudūs atodūsiai...

—Viskas baigta... Mūsų laisvė išplėsta, mes pavergiami, — šnabžda virpančios lūpos nepažįstamam praeiviui, staptelėjusiam ties tarpuvarčiu.

O tankai, tanketės, kavalerija, kariuomenės gurguolės Laisvės alėja vis plaukia ir plaukia...

Vakare Valstybiniame Teatre uždaromas operos sezonas. Aidi „Rigoletto“ operos muzika ir dainų garsai. Žmonių, kaip paprastai, pilnutėlis teatras. Scenos menininkai žavi žiūrojų sielas. Juokiasi pro ašaras... Aidint subtilios muzikos garsams ir iš scenos plaukiant išpildomos arijos švelniam piano, klausytojų ausis pasiekia gatvė dardančių kariškių gurguolių garsai. Jokios nuotaikos scenoje, dar daugiau niūrus ir apsišlausęs klausytojų veidai...

Tą naktį Kaunas nemigo. Žavios birželio nakties ramumą visą laiką trikdė per miestą tolyn į vakarus žygiuoją sveltinių atėjūnų kariuomenės daliniai... Visą Lietuvą apgaubė tamsūs nežinios debesys. Lietuvių sielas slėgė baugios ateities įvykiai. Negi su šia diena ir baigiasi nepriklausomos Lietuvos kelias, negi nuo šios dienos lietuvis vėl tampa svetimųjų vergas?.. O gal? Gal tai tik klaidus sapnas, gal koks nesusipratimas?.. Tačiau pro mūsų akis slenka vis tankesnės atėjūnų voros, ir žiauri momento tikrovė vis labiau slopina bet kokias abejones, šviesesnės ateities viltis...

1941 m. birželio 14 d.

Prašvinta ūkanotas rytas.

Ir vėl nauja diena! Ką ji atneš? Didysis laukimas vis neišsipildo... Sielą apima vis skaudesnės vylis. Bet ne... Išganingosios vilties kibirkštėlė dar šviečia, mano tauta dar gyva, todėl ir aš turiu jai išlikti gyvas...

Šias pirmas ankstyvo ryto mintis pertraukia staigus barbenimas į duris. Ateivis pasakoją baisius dalykus. Nuo pat vidurnakčio iki šio momento mieste vyksta baisios medžioklės. Apsupami namai, suimami žmonės: maži vaikai, jaunuoliai, palinkę seneliai, vyrai ir moterys — visi sunkvežimiais ir įvairiausiomis mašinomis vežami. Kas kur, už ką? Jokio atsakymo, jokio pranešimo...

Išeinu gatvėn. Jos apytusiųos. Pralekia vienas, kitas sunkvežimis. Juose sėdi ginkluoti žmonės. Leidžiusios gatvės žemyn. Laukiu autobuso. Praeivis pastebi, kad autobusai nevažiuoja... Jie, esą, kitiems reikalams šiandien panaudojami...

Iš dangaus pradeda lašnoti

smulkučio lietaus lašai. Apsinaukę. Gamta stebėtinai prisiderinus prie žmonių nuotaičių. Birželis, pats pavasario gaivumas, pats gyvybės triumfo laikas, o čia toks niūrus, rudeniškas rytas. Nuostabu, bet atrodo, kad žmonių sielos rišasi su gamtos pasauliu...

Priemiestyje stapteliu ties viena gražiai sutvarkyta miestelio sodyba. Iš namų ginkluoti žmonės apstoje išvaro stamboko sudėjimo vyrą, jo užpakaly seka smulkutė moteris, matyt, su naujagimiu rankose. Ginkluotos sargybos šimtai lydi į sunkvežinį. Vyro veidas išbalęs, lūpos sukaustos, tačiau dvelkia sielos nepalaužiamumas. Moters veidas pasruvęs ašarose, ji glaudžia prie krūtinės mažytį, kuris pagautas žvarbaus ryto oro srovės ir nukritus ant gležnučio veidelio stambiems lietaus lašams, ima garsiai verkti. Visa šeima sulaipinama sunkvežimiu. Iš paskos atokiau atlydžius tremiamąją šeimą senutė moterėlė klaupia ant molėto tako, kečia aukštyn rankas ir garsiai kūkčiodama kryžiaus ženklą laimina išvežamuosius... Čia pat sukinėjusis ginkluota žmogaus pavidalo būtybė prišoka prie senutės ir šautuvo buožę vožia nugaron, delnu pridėda veidan ir pervirtusią senutę dar paspyręs įsako jai kuo greičiau iš čia pradingti... Ir vyriškio širdis neišlaiko. Sunkvežimiai pasijudinus, per jo skruostus persirita stambūs ašarų perlai, pro sunkvežimio kraštus nusirita jie purvinon žemėn ir susimaišo lietaus prilytose balsele... O senutė, vėl suklupus ant kelių, ištemiamuosius vis laimina ir laimina didžiuliu kryžiaus ženklui... Sunkvežimis greit įsuka didesnėn gatvėn ir įsijungia į visą eilę kitų mašinų, kurios priagrūstos pilnos tokių pat nelaimingų žmonių, vežamų klaidkion ir baugion nežinion...

1941 m. birželio 21 d.

Aš klydinėju užmiesčio pusėje. Gražus, giedras vakaras. Nuo pereinčio šeštadienio — baugiųjų tremimų pradžios — klaidžioju be namų. Už ką? Daug kartų stačiau pats sau klausimą, ištisas valandas ieškojau atsakymo — ir jo neradau...

Šiandien mano siela ypatingai nerami. Aš taip mėgdavau seniau klausytis paukščių giesmių ir pro laibūnių pušų viršūnes sekti padangių debesėlių žaidimą... Kiek daug poezijos, kiek slaptingos muzikos garsų, kiek tiesiog nuostabių gamtos paslapčių ir žavėtinio jos grožio galima pajauti pavasarį miške! Ir šiandien aš sąmoningai išklydau į mišką, kad užmiršus savaitės pergyvenimus, dabarties tragediją ir pavirtus tik gamtos vaiku...

Tačiau ir gamtos prieglobstyje mane lydi šių dienų tikrovė. Sielos skausmas ir rytdienos nežinia neatstoja. Aš negirdžiu žaviųjų paukščių giesmių pavasario miške pavakary, nematau gyvybės alsuojančios gamtos. Ausyse užia mašinų, girdisi nelaimingųjų moterų, vaikų bei senelių verkimai, rodosi baisios ginkluotos šmėklos... Nuvargstu, Atšlaitė priešėdu. Nė nepajuntu, kaip ties manim tekančios upės vandens ir besileidžiančios saulės susimaišiusių varsų žaidimu besigerėdamos akys užsimerkia...

Persikeliu į kitą pasaulį. Mane nori užgrūsti baisūs kalnai. Jaučiu, iš visų pusių kažkas spaudžia, taistosi grubiais pirštais baisios šmėklos... Kyla audra... Tvenkiasi sunkūs debesys... Staigus trenksmas — ir vėl gražus pasakų pasaulis...

SEN. VANDENBERGAS

Bėgu per nuostabias dausas, gėriuos nematytais žiedais, reta augmenija... Kiek saulės šviesos, spalvų žaismo, nuostabios laisvės!...

Staigios džiaugsmo srovės ir laisvės pagautas praplėsiu akis. Prieš mane stovi praeivis. Jaunas vyriškis įsisiautęs į pilką apsiaustą...

—Žmogau, ir tu, matyt, esi iš namų išvytas... Tapai miško paukščiu... Eime giliau į mišką, ten yra visos mūsų būrys... Bus smagiau visiems draugėje gerėtis žavia pavasario naktim... Mes ten esame jaukiai įsikūrę... Eime... kalba iš lėto nepažįstamas praeivis į mane.

Ir aš nuėjau...

★

1941 m. birželio pabaiga.

Po ilgos kelionės aš vėl išsiuosį žaviąje Nemuno pakrantėje. Artėjančio vakaro jaukią tylą dažnai sudrumsčia duslūs garsai... Girdisi patrankų gaudimas, jaučiama, kaip po mano kojomis laikas nuo laiko suvirpa žemė.

Tik prieš tris metus per gimtąją žemę persirito baisi karo audra. Ji pareikalavo daug aukų. Daug mūsų sodybų pavirto pelenais, daug jaunų širdžių amžiais nustojo Lietuvai plaukusi. O per tuos tris metus naujas išsiveržėlis iš Vakarų patat nesnaudė... Vėl būriai mūsų krašto sūnų nukeliavo į paslaptingus kalėjimų rūsius, surakintomis rankomis ir kojomis ištempti iš gimtosios žemės į baugią nežinią... Ir visos tos aukos sudėtos kovoje už mūsų gimtosios žemės laisvę, už laimingą mūsų krašto ateitį...

Ir štai vėl beldžiasi į mūsų gimtąją šalį mirties angelas... Baugi baimė ir didelis susirūpinimas spindi Lietuvos vaikų veiduose. Kas bus?

Žavi birželio pabaigos idilija. Čia, pusnyje ant Nemuno įsijungus į gamtą, tapus tikru atgimstančio pavasario miško vaiku, nesimori tikėti, kad pasaulyje iš viso yra karas, kad jame siaučia kažkokia tai paslaptinga mirtis, kad yra pančiojama žmogaus sielos laisvė, kad žmogus žmogui gali būti plėšriu žvėrimi... Nė! Kas gali surakinti mano sielą, kas gali drįsti mane atplėsti nuo gimtosios žemės! Nelaivė ir priespauda — tai klaidus sapnas! Juk čia yra tiek daug laisvės, tiek daug gyvybės trykšta iš kiekvieno žiedo, iš kiekvienos pušies šakelės — ir kaip gali mirtis nugalėti gyvenimą!

Staiga krūpteliu. Tikrovė išblaško pavasariškos nuotaikos svajones. Taip garsai nuaidėjo visa serija sprogimų, kad nenoromis tenka sutikti su bauginčia tikrove — vėl mūsų gimtoji žemė raižoma patrankų sviediniais, karo gaisrų liežuviai vėl laiko kuklias sodybas, naikina mūsų krašto materialinius turtus. O užpakaly karo gaisrų slenka baisi mirties giltinė, kuri savo sparnais vėl kėsina apglėbti visą Lietuvą... Ir kur nuo jos gali ištrūkti menkutis šios žemės vabalėlis — žmogus,!

(Tęsinys 6-me pusl.)

„NAUJIENAS“ skaito geri lietuviai.

M. GUDELIS MARTINKAIČIO ATSIMINIMAI

PIRMOJI DALIS JAUNATVĖ IR TĖVIŠKĖ 3. GIMNAZIJA IR MOKYTOJAI

GIMNAZIJOS INSEKTORIUS

Mano laikais didžiausia moki-
nių pabaisa buvo ne direktorius,
bet inspektorius. Jojo pavardės
neprisimenu, bet išvaizda gana
aiškiai pasiliko atmintyje. Ro-
dos, kad ir šiandien matau jo
rudus plaukus ir niekad nesū-
špantį veidą.

Mokiniai jį padukėliu vadin-
davo. Visur jis būdavo, ir kiek-
viena proga raskavo prie ko-
nors prisikabinyti. Pamokų metu
gimnazijos koridorius, kaip siela
be vietos, iš vieno galo į kitą
bėgiodavo; dienomis jį sutikda-
vai ne tikitai, apie gimnaziją, bet
Varšavinę ir kitame miesto ga-
le, o nakties metu gatvėmis jis
su liktarne vaikščiodavo.

Kuriam tikslui jam tas žibin-
tas buvo reikalingas, — mums
buvo neaišku. Mariampolėje
liktarne naktimis tikitai žydai
naudodavo, nes jie vakarais ne-
drįsdavo išeiti, bet šiaip gyven-
tojai vaikščiodavo be jokių
sviesų. Mokiniai pasakodavo,
kad ir inspektorius naktimis bi-
jodavo vaikščioti, todėl jis ir
žiburį įsitaikė.

Naktimis jis, dažniausia,
stancijose lankydavo. Kartais jis
net ir į bendrabutį įsivedavo,
bet dažnai tikitai pasiklausyda-
vo po langų ir dingdavo. Jeigu
stancijos viduje būdavo daug
triukšmo, kaip dažnai pasitai-
kydavo, tai tada jis, prisiglau-
dęs prie sienos ir priartėjęs prie
lango, gana ilgai prastovėdavo.
Sekančios dienos rytą inspek-
torius pasigaudavo triukšmavusios
arba žaidžiusios stancijos
mokinį ir klausdavo:

—Čio ty delat večera veče-
rom? (Ką vakar vakare ve-
kei?)

—Učilsia. (Mokinausi.)
—Ne govori... (Nepasakok...)

Čia pat jis primindavo kelis
žodžius, nugarstus palangėje.
Mokiniai, žinoma, tekdavo nu-
tūli ir ramiai išklausti ilgą ir
kartų inspektorius pamokslą
apie mokinio pareigas ir gyve-
nimą stancijose. Jis, aišku, pri-
mindavo ir apie pasekmes, jei-
gu panašus triukšmas bus kar-
tojamas.

"NAUJENAS" skaito geri lietuviai

NEDUODAVO RAMUMO MOKYTOJAMS

Direktoriaus Solovjovo moki-
niai bijojo, mokytojų — nie-
bet inspektorius nekenė. Veng-
kas jo negalėdavo pakęsti, nes
jis ir dienos metu inspekcijo-
nuodavo klases. Jeigu jis įžen-
tų į klasę, atsistėtų ir klausytų
pamokos, tai niekas jam nieko
nesakytų, bet jis priselindavo
prie durų ir patylomis klausy-
davo. Duryse būdavo stiklai,
kartais jis pro juos pasižiūrė-
davo į klasę, bet dažnai atsisto-
davo šalia durų ir klausydavo.

Mokiniai, parodijudami ži-
nomą rusų literatūros šedevrą
ir turėdami galvoje kiekvieną
rytą koridoriais slankiojantį in-
spektorių, apie jį net dainu su-
dėjo. Kiti posmai man jau už-
simiršo, bet pirmasis šitaip
skambėdavo:

Po belym polam koridora,
Liš deviat probjet na časach,
Naš katška nesiotsia, nesiotsia
Na tonkich nogach,
I, molča, v steklianyje dveri
Evo glaziški gładiat.

(Vos tikitai suskamba devinta
valanda, laibakojis mūsų in-
spektorius jau skuba baltomis
koridorių grindimis, o jo aku-
tės, patylomis, jau žiūrėja pro
stiklines duris.)

Kad jis buvo mokinių prieša-
s, tai nieko stebėtino. Visa caro
santvarka buvo taip surūdėta,
kad vieni būtų kitų priešais. Bet
inspektorius jokių simpatijų ne-
galėjo turėti ir mokytojų tarpe.
Galima įsivaizduoti, kaip jaus-
davosi mokytojas, kada jis ži-
nodavo, jog už durų klausosi
neprašytas svečias. Pasiklausy-
mas, gal, dar nebūtų toks pavojin-
gas, bet mokytojai žinodavo,
kad kiekvienas menkinieks bus
praneštas direktoriui.

PETRAS ARMINAS

Gimnazijoje mokytojų buvo
didokas skaičius, bet lietuviams,
manau, įdomiausias priminimas
bus apie ten buvusius lietuvius.

Kai patekau į Mariampolės
gimnaziją, ten jau radau Petrą
Arminą, iš išvaizdos gana stip-
rų, bet tikrumoje jau palaužtą
vyrą. Jis buvo rengiamosios

DEŠIMTMEČIO SUKAKTIS

(M. Jurgelionienė atminti)

Tu praskynei laisvės taką,
Liepei eiti mums bendrai.
Bet nuėjusi į kapą
Mus pergreitai palikai.

Tu prablaivei tvankų orą
Ir liepei laisvai alsuoti,
Tavo vietoj šiandien Nora
Buria mus toliau kovoti.

Kelkim, sesės, visos kartu,
Buskim mes iš gilaus miego
Laisvės takas kad nepuolėtų!
Sėkim visos laisvės diegą!

Menka dulkė aš ant žemės
Eiles brėžti nestuosiu,
Tau, Maryte, ir jums, sesės,
Savo širdį, rankas duosiu.

Juzė Rašinskienė, Baliačas
Chicago, Ill.

Laukta Pakėlimo Algų Mokytojams

Kaip vakar buvo numatytas
Chicago švietimo tarybos mi-
tingas. Tarp kitko taryba tu-
rėjo pasirašyti mokyklų biu-
džetą 1947 metams. Ir tame
biudžete buvo įdėta suma \$5-
240,000.

Tai priedas algų švietimo ta-
rybos samdiniams ir samdi-
nėms. Viešųjų mokyklų moky-
tojai ir kitokie samdiniai, vi-
so apie 21,000, gaus šimt \$50
priedo kiekvienas tarp \$250
ir \$350 metams.

klasės vedėjų, bet jam buvo lei-
sta dėti tyti lietuvių kalbą ir auk-
štesnėse klasėse. Kaip jau minė-
jau, ir rengiamąją klasę nepa-
tekau, todėl arčiau man ir ne-
teko su šiuo mokytoju susėti.

Tiek težinau, kad didelė mo-
kinių dauguma jį gerbė, nes jis
nedvejodamas ragino lietuvius
gimtinės savo kalbos mokytis.
Jis buvo gana aukštas vyras,
nesiojo didelę barzdą ir moki-
nių tarpe kėlė pagarbos jausmą.
Iš kitų mokytojų net ir pirmų-
jų klasių mokiniai iš pirmų die-
nų pradėdavo tyčiotis, tuo tarpu
niekad niekas nedrįsdavo pasi-
tytioti iš Armino. Degančios jo
akys ir visą krūtinę dengian-
ti barzda išdykėliams įvairya-
vo baimės, o rimtiems — pa-
garbos.

Petras Arminas, kviesdamas
mokyti lietuviškai, užsitraukė
sau didelę nelaimę. Jis galėjo
pakliūti ne tikitai už veikimą
mokykloje, bet ir už josios sienų.
Tiek tepatyrėm, kad caro
valdžios jis buvo sunkiai nu-
baustas: iš Mariampolės, kur jis
jau sau ir gūžta buvo bepradė-
jęs sukli, Arminas buvo išvary-
tas ir perkeltas į Augustavą.

Neilgai po šio smūgio jam te-
ko gyventi. Pradėję silpnėti jo
plaučiai visiškai pagedo, nervai
pakriko ir jis, dar visai jaunu
būdamas, mirė. Mariampolėje
jis jau buvo bebaigias statyti
savo namelį, bet išvijimas į Su-
valkus sukėlė daug rūpestių ir
pagreitino mirtį.

(Bus daugiau)

"NAUJENOS YRA JUSŲ
GERIAUSIAS DRAUGAS
— UŽSIRASYKITE JAS.

GELBĖKIME LIETUVĄ

Ciceriškai-tės, padėkime nu-
verst raudonąjį akmenį nuo
Lietuvos kūno. Išgirskime bal-
są mūsų brolių ir sesučių, šau-
kiančių pagalbos, kurie yra pri-
spausiti raudonojo komunizmo
akmens ir užverti geležine sie-
na. O išgrst galėsim prakalbo-
se, kurias rengia Lietuvai Gel-
bės Komitetas sekmadienį, sau-
sio 19 d., kaip septintą valandą
vakare šv. Antano parapijos sa-
lėje.

Gabūs kalbėtojai, atvykę iš
Europos, advokatas Skipitis ir
kiti, nušvies mūsų sesučių ir
brolių apverttiną ir bevilkę pa-
dėtį. Papasakos idomų įvykių,
apie kuriuos gal ir sapnuot bi-
jotėt. O jei tektų bent vieną
dieną pagyventi už nelaimingų
jų padėtyje, tai nesigailėtūt pa-

aukaut savo viso mėnesio algą,
o ne vieną ar kelis dolerius.
Mūsų gerasis Dėdė Samas
sutruškins rudąjį akmenį (na-
cizmą), kuris buvo užgules vi-
są pasaulį. Bus nuverstas ir rau-
donasis akmuo (komunizmas)
nuo mūsų Tėvynės ir kitų ne-
laimingų šalių, jei tik vienin-
gai dirbsim ir deramai įrody-
sim, kad mūsų Tėvynė yra ne-
teisingai pagrobta.

Todėl sekmadienio vakare,
sausio 19 d., pripildykim šv.
Antano parapijos svetainę; te-
nai ne tik gerus kalbėtojus iš-
girsim, bet ir gražų programą
pamatysim. O savo atsilanky-
mu, prisidėdami su auka pagal
išgalį, Lietuvių Tautinę Tary-
lą paremsim, kuri nenulistamai
darbuojasi Lietuvos gelbėjimui.

— J. Tarulis.

POLITIKA, OI TA POLITIKA!

CICERO. — Partijų vadai
pas mus kebluoj padėty, nes pri-
žadų negali išpildyti. Spaudi-
mas daromas į juos iš visų pu-
sių.

Šį pavasarį miesto rinkimai.
Teks rinkti vieną trustą ir
keletą nežymių pareigūnų. Svar-
biausias yra tas trustas par-
tijoms. Jau yra verbuojami kan-
didatai ir negali pasidalinti
džiabu. Labai atvirai kalbama
apie trečią partiją — nepriklaus-
omą; jau ir kandidatai suver-
buoti.

Jeigu karštuoliai nebus užga-
nėdinti, tai iš po nakties atsi-
ras nauja partija. Patys re-
publikonai skaldo savo jėgas.

Demokratai jau seniai veda
propagandą, kad Cicero turi bū-
ti miestas. O vėliausiuoju laiku
atsirado mandruolių, kurie nori
Cicero vardą visai panaikinti,
nes, girdi, platusis pasaulis
prastai atsiliepia apie Cicero.

Kam čia galvas laužyti —
prieščiau ar vėliau Cicero bus
anksčiau ar prie Ciceros ir pa-
sibaigs visi vargai.

Kaip lietuviai politikoje sto-

vi? Nėra jų mažiausio ženkle.
Jų tik da turi politiskus dar-
bus, būtent J. F. Kimbark ir J.
Pocius. Tai yra republikonų
malonė.

Ilgametis policijos štabe Jur-
gis Radomskis su viršum de-
šimtį metų išlaikė seržanto ir
leitenanto laipsnius, bet nei iš-
šio, nei iš to liko nužemintas.
Ar manote, kad mūsų tautie-
čiai, stovintieji politikoje, da-
vė jam užtarimo žodį? Ne gu-
gu! Tai aiškus įrodymas, kad
politikai lietuviai nieko nereiš-
kia, ba nėra pas juos organi-
zacijos, vienybės. Man gerai, o
tave suk devyni.

Blogai ir negerai. Lietuvių
balsuotojų čia yra nemažas
skaičius. Priauga jaunoji kar-
ta. Atrodo, kad senieji vadai
turėtų atbusti.

— Cicero.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ
SROVIŲ ŽMONES: DARB-
NINKAI, BIZNIERIAI, PRO-
FESIONALAI, DVASININKAI,
VALSTYBININKAI, MOKSL-
NINKAI.

PILNAS INCOME TAKSU PILDYMO PATARNAVIMAS

BIZNIERIAMS, NAMŲ SAVININKAMS IR DARBININKAMS
Atsineškite savo algos Raportus ir kitas smulkmenas. Mes nesikraus-
tome, išpildė Jūsų Income Taksus. Per 17 metų toje pačioje vietoje
per išitus metus. Mes teikiame taksų išpildymo patarnavimą.

OBARTUCH & COMPANY

2123 W. Cermak Road Chicago 8, Ill.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti.
Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui
žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą,
degimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo
eczema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskite Mo-
ney Order arba nuvykti į
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

\$1,000,000.00

Paskirta
Veteranų
Paskoloms
Namų
Pirkimui,
Statymui ir
Remontavimui
Kreipkitės pas

**KEISTUTO SAVINGS and
LOAN ASSOCIATION**
JOS. M. MOZERIS, Sec'y
3236 SOUTH HALSTED STREET
Tel. CALUMET 4118

A. L. D. D. NARAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vak.
Trečiądienį pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
Ofiso Tel. FULLMAN 1193
Namų Tel. FULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 ki 3 popier; 6 ki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Tel. YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadienis tak nuo 2-4 ir
6:30-8:30, sventadienis: 11-12

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. isimant Seredoms, Suobatos
vakarus ir nedėlams.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį.

**DR. BRUNO J.
ZUBRICKAS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9
vakaro, trečiądienis ir sekmadi-
nis pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad., 1:30-4; 7-9 vakaro.
Trec. ir Seštad. tikitai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Seštad. nuo 2-4 p. p.
Trec. ir sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Res. Tel.: VIRGINIA 2421

GROvehill 4020 (Ofiso ir Rezid.)
DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 pp. ir 6 iki 8 v.
(Trec. ir seštad. pagal sutartį)

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6254 S. Ashland Avenue
Valandos—1-4 ir 7-9 P. M.
Išskyrus ketvirtadienį
Seštadienį —1-4 P. M.
OFISO TEL. GROvehill 5213
REZIDENCIJOS TEL. HILITOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 1800
**DR. WALTER J.
KIRSTUK**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30
vakarais, Trečiądienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepiu —
sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais, Trečią-
dienio vakarais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 2096
OFISO VALANDOS:
9:30-12; 2-5; 6:30-8
Trečiądienį uždarytas

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepiu šaukite—
Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dienų.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palangina akis įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudant akis kartį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę
Pirrenija teisingai akinus. Visuo-
se atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiamą į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
Seredomis uždaryta, o Nedėlio-
j VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirmiau.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

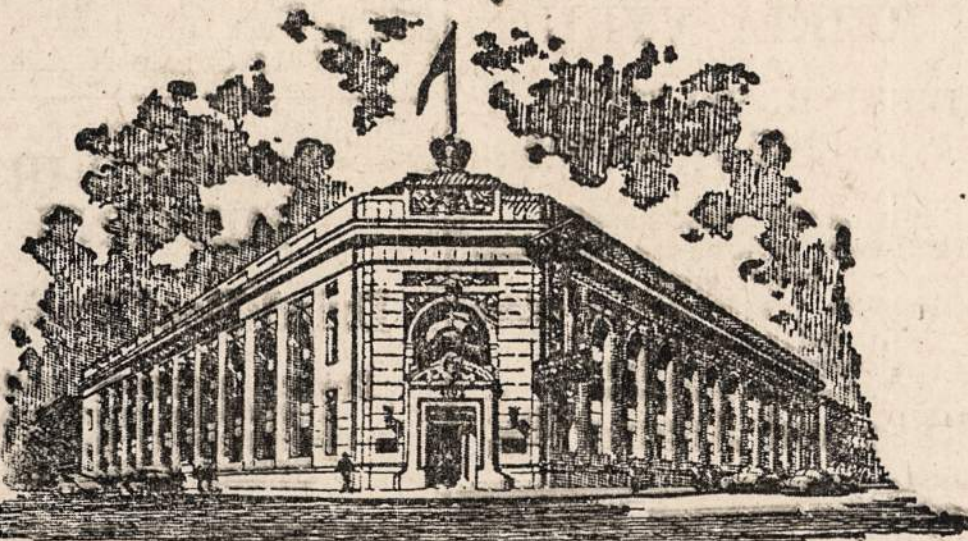
Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio- j pagal sutartį.

**NUO UZSISENUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOŠ LIGŲ**
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsiseņėjusios žai-
dos niešėji ir skauda. Kad pašalinti
tą niežėjimą ir skaudėjimą senų
atvirų ir skaudzių žaizdų, uždėkite
LEGULO Ointment. Jų gydymas
ypatybės palengvins jūsų skaudė-
imą ir galėsite ramiai miegoti nak-
tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-
dzių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdė džiūvimą odos ir perplyšimą
tarpiriščių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išvir-
sinių odos ligų. LEGU-
LO Ointment suteiks
jums pagalbą nuo nu-
vargusių, perštamų
ir niežiančių kojų. Legulo
Ointment yra parduoda-
mas po \$1.25 ir \$2.50. At-
siųskite Money Order į
LEGULO, Dept. J
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILL.
Arba atvykite į vaistinę
STEM PHARMACY
4847 W. 14th St., Cicero 50r, Ill.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta
pirms rūšies su mo-
dernomis užlaido-
nėmis ir Hollywood'o
sviesomis. DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

**SOPHIE
BARCUS**
RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirskite vėlianas žinias
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

SKAITYKITE "NAUJENAS"

PASKOLOS ANT MORGICIŲ —

UZ ŽEMIAUSI NUOSIMTI
TURTAS \$19,000,000.—ATSARGOS FONDAS \$1,500,000.00
Taupymo skyriuje dabar mokame 2%. Per 37 metus visados
išmokėjom ant pareikalavimo

**STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Hair-Breadth Harry

